

15.6.2018

927/04.01.03/2018

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite: TEM/2452/03.01.01/2017, TEM029:00/2018
Lausuntopyyntö, yritys- ja yhteisötietolain muuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua viitteessä mainitusta asiasta ja toteaa kohteliaammin seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta. Esityksellä siirrettäisiin vastuu Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon yhteisesti ylläpitämän yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ) ylläpidosta yksin Patentti- ja rekisterihallitukselle. Hallinnan siirrolla ei olisi muita vaikutuksia viranomaisten tehtäviin, YTJ:n toimintaan taikka asiakkaiden asiointiin viranomaisissa.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, ettei HE-luonnoksessa mainita mitään EU:n tietosuojauudistuksesta (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta). Näyttäisi siltä, että yritys- ja yhteisötietolakiin tehdään EU:n tietosuojauudistuksesta johtuvat muutokset erillisessä työ- ja elinkeinoministeriön säädöshankkeessa. Hankeikkunan mukaan kyseessä on hanke, jonka asianumero on TEM007:00/2018. Koska EU:n tietosuojauudistukseen liittyvät kansallisen toimeenpanon määräajat olivat toukokuussa 2018, oletettavaa on, että edellä mainittu TEM:n hanke on eduskunnan käsiteltävänä syyskaudella 2018. Tämä tulisi mainita HE-luonnoksen yleisperustelujen riippuvuusjaksossa.

Riippuvuusjaksossa mainitaan liityntä maa- ja metsätalousministeriön ASREK-hankkeeseen ja todetaan seuraavasti: ”Koska säädösmuutosten on määrä tulla voimaan samanaikaisesti, on niiden voimaantulo koordinoitava jatkovalmistelussa ministeriöiden kesken ja eduskuntakäsittelyn kuluessa.” Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että eduskunnan valiokunnille olisi informatiivisempaa, jos riippuvuusjaksossa yksilöitäisiin ne pykälät, joita on tarkoitus samanaikaisesti muuttaa. Jos TEM:n esitystä annettaessa on tiedossa se yritys- ja yhteisötietolain säännös tai ne säännökset, joita on tarpeen muuttaa ASREK-lakihankkeen takia, kyseinen säännös tai säännökset olisi hyvä yksilöidä riippuvuusjaksossa. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että kun hallituksen esitys on annettu, valiokunnat hoitavat toisiinsa liittyvien esitysten koordinoinnin, missä sitten asianomaiset ministeriöt avustavat valiokuntia. Jo annettujen esitysten koordinointi ei kuulu enää ministeriöille.

Edellä on jo viitattu TEM:n erilliseen säädöshankkeeseen liittyen EU:n tietosuojauudistukseen. Oletettavasti nämä kaksi samaa lakia koskevaa muutosta ovat tulossa samanaikaisesti voimaan vuoden 2019 alusta, tai vähintäänkin hyvin lähekkäisinä aikoina. Lausunnolla olevan HE-luonnoksen riippuvuusjaksossa tulisi selvittää, onko näillä kahdella hankkeella riippuvuussuhde vai ei, sekä luetella mahdolliset päällekkäiset pykälät. Tässä lausunnolla olevassa luonnoksessa tulisi muutenkin huomioida EU:n tietosuojauudistus, vaikkei siitä tässä varsinaisesti säädettäisi.

Ehdotetun lakiluonnoksen mukaan yritys- ja yhteisötietojärjestelmää ylläpitää Patentti- ja rekisterihallitus. Tällä tarkoitettaneen, että Patentti- ja rekisterihallitus on silloin myös rekisterinpitäjä. Tietosuojavaltuutetun toimisto on antamissaan lausunnoissa kiinnittänyt huomioita siihen,

että rekisterinpitäjä tulee selkeästi yksilöidä. Saattaisi olla paikallaan todeta lain tasolla, että rekisterinpitäjän velvoitteet kuuluvat tällöin Patentti- ja rekisterihallitukselle, jos siitä on sää-
dömuutoksessa kysymys.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole huomautettavaa Patentti- ja rekisterihallituksen ja Vero-
hallinnon vastuisiin ja niitä koskeviin muutoksiin. Tosin edellä mainitussa erillisessä TEM:n
tietosuoja-säädöshankkeessa tämäkin aspekti on arvioitava, että lain säännökset ovat sopusoin-
nussa EU:n tietosuoja-asetuksen kanssa ja että niistä käy selkeästi ilmi, mikä taho ja millä pe-
rusteella vastaa tai ei vastaa tietojen virheettömyydestä.

Jaana Husu-Kallio
kansliapäällikkö

Laura North
hallitussihteeri